

Szeretet befőtt

Iskolás évei alatt mindenkinek volt olyan tanítónénije, aki olyan nagy hatással volt rá, hogy a nevét sohasem felejtette el. A Zsámbékon német nyelvet tanuló gyerekek számára Etelka néni az, akinek kedvességére, türelmére, játékos feladataira mindig is emlékezni fognak azok, akiknek volt olyan szerencséje, hogy a tanítványai lehettek. Ő az az igazi "nagybetűs pedagógus", aki nem munkának tekinti a tanítást, hanem hivatásnak és eszerint is teszi a dolgát, minden nehézség ellenére. A diákjai visszajárnak hozzá, beszámolnak az elért eredményeikről, tanácsát kéri az iskolásévek elmúltával is. A Zsámbékon huszonhét éve német nyelvet tanító Uhrinyiné Hajdú Etelkával beszélgettem, aki azt vallja, hogy csak vidám és gondtalan gyermeket lehet igazán jól tanítani.

Mivel lehet egy tanár munkáját megköszönni?

Karácsonyra kaptam ezt a „szeretet befőttet” a gyerekektől. Nagyon kíváncsi voltam rá, hogy mi van benne, de betettem a fa alá és tényleg csak karácsonykor nyitottam ki. A szülők gyűjtötték össze a gyerekektől ebbe a kis üvegbe azokat a mondatokat, amikben megírták nekem a tanítványaim, hogy miért szeretnek engem. Ilyen mondatok vannak benne, hogy: „Ha valami nem megy, akkor mindig segít.” „Mókásan tartja a német órákat.” „Azért szeretem, mert megtanít engem olyan dolgokra, amiket majd használok és majd ha apával kimegyünk Németországba, akkor tudok neki sört rendelni.” Azt mondjuk, hogy a tanítással, az ember nagyon sok örömet ad, de úgy érzem, egyben nagyon sokat is kap.

De van itt még egy mappa is, ebben mik vannak?

Ezt az egyik búcsúzó osztályomtól kaptam, mindenki készített nekem benne egy ajándék lapot, írtak, rajzoltak rá, mindegyiknek nagyon örültem. Az egyik fiú egy épp olyan rejtvényt készített nekem, amilyeneket én is szoktam nekik az órákon. Ebbe a rejtvénybe bújtatta el kedves búcsú üzenetét. Megható ilyeneket kapni.

Miért lettél tanár? Mikor döntötted el, hogy az leszel?

Azt hiszem, hogy mindig is tanár akartam lenni. Nagyon kedves és jó tanáraim voltak. Budajenőn laktunk a szüleimmel, ott jártam általános iskolába, középiskolába pedig Budapesten, a Toldy Ferenc Gimnáziumba. Gyakran voltam Zsámbékon a nagyszüleimnél. Nagyon kedves számomra ez a családi fotó, melynek szereplői a nagyszüleim, édesapám és a testvérei. A képen látható kisbaba a nagynéném, Budainé Dr. Hajdú Erzsébet, aki szintén tanár lett, ő nagy hatással volt a pályaválasztásomra. A nagynéném sokszor bevitt gimnazista koromban az óráira a Külkereskedelmi Főiskolára. Ekkor tetszett meg a pedagógusok munkája: a diákok figyelme és a tudás átadásának öröme. Ez meghatározó élmény volt számomra és végleg eldöntöttem, hogy tanár leszek én is.

Miért lettél német nyelvtanár?

A német nyelv mindig velem volt, mert a nagyszüleim otthon svábul beszéltek és nyaranta rendszeresen látogattak el hozzánk a Németországba kitelepített rokonok. Nagymama külön szeretettel és izgalommal várta Jelli pátert, aki összefogta a kintieket és az itthon maradottakat.

A beszélgetések németül zajlottak és nagyon jó érzés volt, hogy én részese lehetek ennek. Elsőként a földrajz-német szakot választottam, de ez a szak nem indult minden évben, így tanítónak jelentkeztem a Budai Képzőbe. Nagyon tevékeny és motivált csoportba kerültem, a tanáraink nagyon szerették az ötleteinket és partnernek tekintettek minket.

A gyakorlati időmet a városmajori Kós Károly Általános Iskolában töltöttem, mely ezután az első munkahelyem lett. Később német nyelvből diplomáztam, majd 2000-ben az ELTE-n nemzetiségi német szakos diplomát szereztem.

Zsámbékra hogy kerültetek?

Párommal Budapesten éltünk a XXII. kerületben, két fiunk született. 1996-ban férjem Édesanyja agyvérzést kapott és lebénult, ekkor kertes házat kerestünk, hogy magunkhoz vegyük és gondozhassuk. Nagypapám, az akkor 90 éves Hajdú János és nagynéném, Teri néni tanácsára költöztünk Zsámbékra, a Terv utcába, ahol a mai napig élünk. Anna lányunk már itt született. Ezután kerültem a Zichy Miklós Általános Iskolába, mint német nemzetiségi, azóta is itt dolgozom.

Az országos szaktanácsadói rendszerben is dolgozol.

2016-ban megkaptam a mestertanári fokozatot. A Nemzetiségi Pedagógiai Intézet országos szaktanácsadója lettem. Minden csütörtökön járom az országot és segítem a kollégákat, igyekszem átadni azt a tudást, amit összegyűjtöttem. Továbbképzéseket és műhelymunkákat is szívesen tartok. Legutóbb az év jeles ünnepeiről tartottam egy továbbképzést, amire nagy örömmel a német tanárok mellett olyan kollégák is jelentkeztek, akik szerb, szlovák, szlovén román, roma, vagy horvát nemzetiségi nyelvtanárok. A módszertani ötletek sokasága, a nemzetiségi sajátosságok közös megbeszélése nagy élményt jelentett mindannyiunknak. A népismereti tudásanyag gyarapítása, a hagyományok aktív megélése kiválóan segíti a gyerekeket a tanulásban.

Hogyan ismerkedtél meg a férjeddal?

A férjem nagyon jó ember és sokat segít nekem. Ahhoz, hogy én szárnyalhassak, az ő támogató segítsége kell. Nagyon érdekesen ismerkedtünk meg. Együtt tanultam egy Vera nevű kedves barátnőmmel, ő pedig együtt dolgozott vele. Vera nagyon szeretett volna elmenni egy farsangi mulatságra a Gellért Szállóba, és ehhez meghívott egy baráti társaságot, köztük minket is. A bálon Laci egyre többször felkért, táncoltunk, beszélgettünk, utána sokszor hívott telefonon, így egymásra találtunk. Februárban találkoztunk és októberben már össze is házasodtunk. Ilyen klasszikus "meglátni és megszeretni" eset a miénk. Ő nagyon sok mindenben különleges. A Kalevala Baráti Kör aktív tagja, ahol a finn nyelvet szerető emberek találkoznak. Háromszor járt legénykorában Finnországban, a Lappföldet is megismerte. A Finn Nagykövetség programjaira is rendszeresen meghívják.

Mivel foglalkozik a férjed?

Cserépkályhákat épít, nemrégiben emellett elkezdett a felnőttoktatásban szakoktatóként dolgozni. Ez tulajdonképpen egy „aha” élmény, megtapasztalja a tanítás örömét. Szeretné megtanítani az embereket a gazdaságos és környezetkímélő fűtésre. A Habitat for Humanity segítő szervezet tagjaként, mint önkéntes, már egy tucat kályhát épített a barátaival a mélyszegénységben élő családoknak Pécs környékén.

Három gyermeketek van.

Igen, két fiunk és egy lányunk van, Péter, Márk és Anna. Mind a hárman felnőttek már, Péter Veszprémben él, komoly és megbecsült IT szakember lett. Márk (Dönci) Debrecenben járt egyetemre, klinikai kutatónak tanult. Anna dolgozik és tanul is, minden érdeklődővel kapcsolatban. Varr, szab, művészettörténetet tanul, de mellette egy IT cégnél is dolgozik egy éve. Jó látni az ő fejlődésüket és azt, hogy mindhárman megtalálták a saját útjukat.

A finn nyelvre visszatérve...nemrégiben jártál egy tanulmányúton Finnországban.

Az iskolánkban működő Erasmus Program keretében három ország diákjaival dolgozunk együtt (Portugália, Törökország, Erdély). A központi téma a bántalmazás elkerülése, ezzel kapcsolatban keresünk a gyerekekkel megoldásokat. A programhoz egyéni tanári továbbképzés is tartozik, amelyhez egyénileg választhattunk témát. A szaktanácsadói munkám kapcsán gyakran találkozom azzal, hogy a tanárok megfáradnak, kiégnek. Sokat gondolkodtam azon, hogyan lehetne ezen segíteni? Ekkor találtam rá a Teachers on the Move továbbképzési felhívására, amely bemutatja a finn iskolák módszertani gazdagságát, sikerességét és emellett erre a kérdésre is választ ad. Kilenc iskolát látogattunk me Oulu környékén. Az ott szerzett tapasztalatokat hazatérve megosztottam

itthoni kollégáimmal.

Finnország híres a kiváló oktatási rendszeréről. Te mit tapasztaltál?

25 különböző európai országból érkező kollégával voltam együtt, akik mindannyian nagyon szerették volna ezt a finn csodát megfejteni. Feszés volt az időbeosztásunk, de senki nem nyafogott a hajnali felkelések miatt, a dán, a litván, a portugál és az összes országból résztvevő pedagógustársak nagyon lelkesek voltak.,Folyamatosan mentünk és csináltuk, kérdeztünk, tanultunk.

Finnországban szinte csak állami iskola van. Elenyésző a magán- vagy az egyházi iskolák száma. Abban a légkörben hatalmas tisztelet övezi a tanárokat. A gyerekek szüleivel minden év elején kötnek egy szerződést, amiben megfogalmazzák, hogy mi az a szülői háttér, amit biztosítani kell a gyerekeknek, hogy az iskola hatékonyan tudjon dolgozni a tanulókkal, és leírják azt is, hogy mi az, amit az iskola vállal és biztosít. Ennek része, hogy az iskolakész állapot azt jelenti, hogy kipihent legyen a gyerek, hogy a felszerelése ott legyen, hogy a motiváltságában ne akadályozza az, hogy túlságosan fáradt, legyen udvarias és jól nevelt. A siker záloga az is, hogy társas kompetenciái fejlettek legyenek, tudjon alkalmazkodni környezetéhez. Érdeemes ebből a szempontból végiggondolni, sokmindennel segíthet a szülő, hogy a gyermek kibírja a délelőttöt: ne vigyük el hosszú vendégségbe, koncertre vagy bárhova, ha másnap neki dolgoznia kell és kipihentnek kell lennie. Nagyon szép gondolatok ezek. Náluk visszajött az elektronikus mellett a hagyományos papír ellenőrző és a papírnapló. A gyerek hazavisz egy dicséretet, a szülő aláírja; ez a kapcsolattartás fontos része. Sokkal értékesebb, mint az elektronikus felület. Nagy hangsúlyt fektetnek az élethosszig tartó tanulásra. Idősebb korban is folyamatosan biztosítják a tanulás és továbbképzés lehetőségét. Virágkötőknél jártunk, ahol volt 30 éves és sokkal idősebb is a fiatalok között, akik akár több tíz évvel ezelőtt tanulták a szakmát és most újra beültek az iskolapadba pár hónapra, hogy felfrissítsék az ismereteiket vagy megtanulják azt, ami a újdonságnak számít. Nagyon jó volt megtapasztalni azt a bizalmat, amit ott az iskolavezetés és a tanárok között láttunk. A módszertani megítélés a tanár kezében van, mert ő ismeri a diákokat, ő tudja, hogy mivel, mit tud velük elérni. A féléves és az év végi szinteket kell garantálniuk, de hogy azt milyen módszerekkel érik el, az teljes egészében rájuk van bízva.

Miért vonatoztál hat órát Finnországban?

A program eredetileg Dániában lett volna, így az én utazási keretemet erre számoltam ki. Mivel végül Finnországba mentünk, kicsit át kellett gondolnom, hogyan jutok el oda, így repülővel elmentem Helsinkiiig, és onnan hat órán keresztül utaztam Oulu-ig, az Észak-Finn városig. Abban a hat órában sok jó és fontos benyomás ért. Megtapasztalhattam hogy utaznak a finn emberek, mennyire kedvesek, hogyan kommunikálnak, milyen szép a táj. Különleges élmény volt.

Nagyon elfoglalt vagy, szoros időbeosztással élsz. Ha akad mégis szabadidőd, akkor mit szeretsz csinálni?

Olyan dolgokat szeretek csinálni, aminek gyorsan látszik az eredménye, mert a tanítás az olyan, hogy csak teszem teszem bele az energiát, de az igazi eredmény az csak később látszik. Ezzel ellentétben a szabadidőmben nagyon szeretek főzni, sütni. A Zsámbéki Egyházközség, a ZSEK képviselő-testületi tagjaként is úgy tudom segíteni a közös szervezésű dolgokat, hogy annak azonnal látható, tapasztalható eredménye van. Nagyon örülök, amikor a Német Önkormányzat rendezvényeiben segédkezhetek. Szívesen látogatom meg az időseket. Úgy érzem, hogy a családi gyökerek egyre fontosabbak számomra. Rengeteg embert ismerek Zsámbékon akár a szüleim, akár a nagyszüleim révén és mindenhol nyíltszívű és meleg kapcsolatokat látok, tapasztalok. Szeretem, ha tehetünk és teszünk is egymásért.

Mik a távolabbi terveid?

Szeretünk utazni. Jó lenne a párommal együtt eljutni Skóciába. Ha ez egyszer megvalósul, régi álmunk teljesül. Mostanában gyógyfürdőket látogatunk, ami azért nagy élmény, mert ott valahogy másképp telik az idő. Arra vágyom, hogy jó hangulatúközösségben élhessek, ahol nem a gondok kötik le az emberek figyelmét. Azt kívánom, hogy a tanítványaim és a kollégáim is örömmel gondoljanak a munkánkra. Fantasztikus élmény volt, hogy a Jelli könyv fordítását végző, több, mint negyven főt számláló munkacsoportba sok régi tanítvány is bekapcsolódott. Nagyon jó volt együtt dolgozni velük, büszkeséggel töltött el a lelkesedésük 96'-tól tanítok itt Zsámbékon. Azóta az egykori tanítványaim is szülővé váltak és a gyerekeik is hozzám járnak német órára. A Zichyben nagyon sok kollégával több, mint 25 éve tanítunk együtt és ez erős, összetartó közösséggé kovácsolt minket, aminek nagyon jó a részese lenni.

NT